

Amb Carner a les Deveses

Trobem Deveses en tota l'àrea del curs mitjà i baix del Ter: plantacions d'arbres de creixement ràpid en terrenys guanyats al riu. Al llarg del temps, aquests boscos de ribera han esdevingut sovint espais significatius, amb característiques singulars i una personalitat molt definida. Així, per exemple, la Devesa per antonomàsia, amb els plàtans centenaris de Girona, o la pollancreda de Bordils, famosa per la fusta dels arbres bordilencs, i les Deveses no menys emblemàtiques de Salt, que després de molts anys d'abandó i d'incúria han estat recuperades per l'Ajuntament i convertides en un autèntic jardí botànic.

Avui el passeig per les Deveses de Salt es pot fer en companyia de l'opuscle *Els arbres de Salt*, escrit per Àngel Palmerola i Xavier Sunyer; en ell s'hi identifiquen vint-i-set arbres de l'indret i de cadascun d'ells se'n donen el nom llatí i el català i se'n descriuen l'aspecte físic, la vida interna, la caducitat, les malalties, les característiques de les fulles i, si escau, dels fruits. Però hi ha també un altre llibre que sembla fet a posta per anar a les Deveses: el petit volum *Arbres*, de Josep Carner, en l'edició de butxaca de la Selecta, de 1953. Cada espècie de les que es troben en l'itinerari saltenc té la seva il·lustració literària en les estrofes del poeta. Els plàtans i els pollancre, que formen el gruix essencial de totes les deveses, però també cada una de les espècies que s'hi han anat plantant i que creixen, esponeroses, arran del camí. Amb la visió dels arbres i els versos de Carner, degudament combinats, podríem afegir un nou poema per ser recitat en aquest paratge únic:

JOSEP M. OLIVERAS

Pollancre
a les Deveses
de Salt

«Un salze vell aquesta riba empara, / tot dolencós de l'aire que el despulla».
«L'om crida el flabiol per a la dansa. / El faig és una església. El roure és un palau».
«Cap arbre com el freixe per alta ocelleria / quan apaivaga el dia, / tot lent, un vel ombriu».
«Palpita el vern, de somnis nocturns en recordança».
«Un lledoner tot pàl·lid de delit / enyor ens clava en el caient de nit».
«I quan, de matinada, la boira s'esgarria, / són cabelleres d'àngel els àlbers vora el riu».
«Un alzinar, tot negre en el matí / on s'arrossega un poc de boira morta...».
«Acàcies, pomeres, van perdent / la florissalla, curta vida...».
«Vora les flors de prunera / ventijol, passa més lleu...».
«Un presseguer, tot florida, / fonedís fa el seu esclat».
«Dones, figuera, quan l'aire rutila, / bosses de mel a l'amic i a l'estrany».
«Oh pi, que portes la rama lleugera / sobre la punta d'uns dits sangonents!»
«I la noblesa dels xiprers immòbils / ve de la gran fermaça que del demà tenim».

Doble visió, doncs, dels arbres de les Deveses de Salt; naturals, a la vora del riu; literaris, en els mots del príncep dels poetes.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ